

**Posudek oponenta diplomové práce:
„Zásada materiální publicity v pozemkovém právu“
(Igor Vondrášek)**

Diplomová práce Igora Vondráška na téma „Zásada materiální publicity v pozemkovém právu“ má celkem 148 stran, z toho 124 stran vlastního textu, a skládá se z pěti dále členěných kapitol, nečíslovaného úvodu a závěru, dále pak ze seznamu zkratk, seznamu pramenů, česky i anglicky psaného abstraktu. Byla odevzdána 4. září 2017.

Aktuálnost tématu. Téma práce hodnotím jako velmi aktuální a vhodně zvolené. Pojetí zásady materiální publicity doznalo přijetím občanského zákoníku, zákona č. 89/2012 Sb. zásadní změny s celou řadou důsledků pro vlastnické právo k pozemkům a jeho ochranu. Právní úprava, která přinesla celou řadu stěžejních i dílčích otázek, však zatím nemohla být z časových důvodů reflektována soudní judikaturou (resp. pouze ojediněle). Zvolené téma aktuálnost tématu plně reflektuje, velké množství pramenů, které autor při zpracování tématu využívá taktéž svědčí o jeho aktuálnosti. Oborná literatura i praxe tomuto tématu věnuje významnou pozornost.

Náročnost tématu. Téma práce hodnotím jako náročné. Náročnost je dána především novostí právní úpravy, která však navazuje na prvorepublikovou právní úpravu. Zpracování tématu vyžaduje nastudování velkého množství pramenů, včetně prvorepublikové soudní judikatury. Téma přináší řadu otázek, které rozdělují odbornou veřejnost. I pouhou analýzu dostupné literatury k tématu považuji za velmi náročný úkol, přičemž téma vyžaduje také následnou tvůrčí syntézu.

Hodnocení práce. Posuzovaná diplomová práce je nadstandardní nejen svým rozsahem a množstvím zpracovaných pramenů. Již v úvodu vlastního hodnocení je třeba diplomanta pochválit za výběr tématu a velmi pečlivý a komplexní přístup k jeho zpracování. Autor se postupně věnuje všem aspektům tématu. V první kapitole, která je spíše věcným úvodem do tématu, vymezuje vlastnické právo k pozemku a zabývá se katastrem nemovitostí a jeho významem z hlediska ochrany vlastnického práva k pozemkům. Ve druhé kapitole se věnuje vymezení zásady materiální publicity a její funkci, jejímu historickému vývoji včetně vývoje v judikatuře Nejvyššího a Ústavního soudu na pozadí právní úpravy občanského zákoníku z roku 1964. Již tato kapitola je výbornou analýzou významu a proměny zásady materiální publicity. Vlastnímu rozboru platné právní úpravy jsou věnovány kapitoly tři a čtyři. Ve třetí kapitole autor rozebírá jednotlivé podmínky působení resp. uplatnění zásady materiální publicity a ve čtvrté se pak věnuje možnostem ochrany originárního vlastníka vůči knihovnímu vlastníku. Poslední kapitola již jde nad rámec tématu, nicméně ho vhodně doplňuje a autor se v ní věnuje „preventivním“ nástrojům ochrany vlastnického práva nového nabyvatele nemovitosti. Závěr pak shrnuje autorovo hodnocení právní úpravy zásady materiální publicity v novém občanském zákoníku.

Autor analyzuje právní úpravu na základě velkého množství dostupných pramenů. Nové názory lze těžko u zvolené problematiky očekávat, neboť se jedná o problematiku široce diskutovanou odbornou veřejností, u které na řadu otázek existuje více protichůdných názorů. Autorovi se však daří nejen na tyto otázky upozornit, ale taktéž zachytit a vyhodnotit existující názory na dané otázky, s uvedením a odůvodněním k jakému názorovému spektru se autor přiklání.

Drobnou připomínku mám pouze k pasáži věnované minimální lhůtě pro povolení vkladu (kapitola 4.2.2.), u které postrádám širší rozbor jejího významu. V případě otázky nezbytné míry prověřování nabývacích titulů a nezbytné míry prohlídky nemovitosti (kapitola 5. 2.) postrádám závěry k předloženým prvorepublikovým judikátům.

Celkové posuzovanou diplomovou práci hodnotím jako výbornou překračující běžnou úroveň diplomových prací. Autor se zabývá všemi aspekty tématu, přičemž pracuje s velkým množstvím relevantních pramenů. Absenci aktuální judikatury k tématu překonává tvůrčí prací s judikáty prvorepublikovými a částečně též s judikáty, která různé aspekty zásady dobré víry zejména problematiku nabytí pozemku od neoprávněného řeší na pozadí předcházející právní úpravy (občanského zákoníku z roku 1964). Autorovi nelze v případě zvoleného tématu vytknout ani převažující kompilační přístup, neboť názorů na jednotlivé aspekty zásady materiální publicity je publikováno velké množství, přičemž autor předkládá odlišné názory na různé otázky a s odpovídajícím odůvodněním je hodnotí. Způsob práce dokládá autorovu schopnost tvůrčího přístupu a kritického pohledu na zvolené téma.

Ke grafické a jazykové stránce práce nemám žádné připomínky.

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace Diplomovou práci Igora Vondráška hodnotím jako výbornou, a jako takovou ji doporučuji k ústní obhajobě.

Otázky k obhajobě. V rámci ústní obhajoby doporučuji, aby se diplomant vyjádřil k následujícím otázkám:

1. V práci kladně hodnotíte minimální lhůtu pro vkladové řízení jakožto nástroj ochrany dotčeného vlastníka. Uveďte, prosím, příklady námitek vlastníka pozemku, kterého se vkladové řízení týká, kterými se katastrální úřad může zabývat (a případně na jejich podkladě vklad nepovolit). Zaměřte se zejména na příklady tzv. „krádeže nemovitosti“, neboť právě pro tyto případy by podle zastánců minimální délky vkladového řízení měla mít minimální 20 denní lhůta pro povolení vkladu význam.
2. V práci se zabýváte otázkou prověřování nabývacích titulů, nevystavuje se však budoucí nabyvatel při přílišné pečlivosti riziku ztráty dobré víry v katastr nemovitostí? Stručně uveďte možné přístupy k otázce prověřování nabývacích titulů a uveďte jejich klady a zápory.

V Praze dne 18. září 2017

JUDr. Martina Franková, Ph.D.